

Sygn. akt III U 303/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 sierpnia 2020r.

Sąd Okręgowy w Suwałkach III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Piotr Witkowski
Protokolant:	st sekretarz sąd. Marta Majewska-Wronowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 20 sierpnia 2020r. w Suwałkach

sprawy **Z. D.**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

o wysokość świadczenia

w związku z odwołaniem Z. D.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

z dnia 5 marca 2020 r. znak (...)

zmienia zaskarżoną decyzję i zalicza Z. D. do wysokości ustalonego mu świadczenia okres jego zatrudnienia jako pracownika młodocianego przez Ochotniczy Hufiec Pracy w E. od 1 grudnia 1970r. do 31 sierpnia 1971r.

Sygn. akt III U 303/20

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 05.03.2020r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B., powołując się na przepisy ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 53) i rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11.10.2011r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz.U. z 2011 r. nr 237, poz.1412 ze zm.), odmówił Z. D. zaliczenia okresu zatrudnienia od 01.12.1970r. do 31.08.1971r. jako pracownika młodocianego w Ochotniczym Hufcu Pracy przy (...)w E.

Wskazał, iż zgodnie z § 22 rozporządzenia środkiem dowodowym, stwierdzającym okresy zatrudnienia, są świadectwa pracy, pisemne zaświadczenia zakładów pracy, wydane na podstawie posiadanych dokumentów, lub inne dokumenty, w tym w szczególności: legitymacja ubezpieczeniowa, umowa o pracę, wpis w dowodzie osobistym. Natomiast wnioskodawca przedłożył zaświadczenie o ukończeniu kursu Ochotniczego Hufca Pracy przy (...)w E. i nie przedłożył innych dowodów, chociażby szczątkowych, na potwierdzenie, że w tym okresie był zatrudniony.

W odwołaniu od tej decyzji Z. D. domagał się jej zmiany i dopuszczenia dowodu z zeznań świadków, w sytuacji braku innych dokumentów na okoliczność pracy w OHP (...) w E..

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie i zasądzenie od odwołującego się kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Wskazał, iż zgodnie z przepisem art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy o emeryturach i rentach z FUS za okresy składkowe uważa się również przypadające przed dniem 15.11.1991r. okresy, za które została opłacona składka na ubezpieczenie społeczne albo za które nie było obowiązku opłacania składek na ubezpieczenie społeczne z tytułu zatrudnienia młodocianych na obszarze Państwa Polskiego na warunkach określonych w przepisach obowiązujących przed dniem 1.01.1975 r.

Natomiast w myśl przepisu § 22 ust. 1 rozporządzenia w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, środkiem dowodowym stwierdzającym okresy zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania oraz spółdzielczej umowy o pracę jest świadectwo pracy, zaświadczenie płatnika składek lub innego właściwego organu, wydane na podstawie posiadanych dokumentów lub inny dokument, w tym w szczególności:

- 1) legitymacja ubezpieczeniowa;
- 2) legitymacja służbowa, legitymacja związku zawodowego, umowa o pracę, wpis w dowodzie osobistym oraz pisma kierowane przez pracodawcę do pracownika w czasie trwania zatrudnienia.

Zgodnie z powyższymi przepisami brak jest więc podstaw do przeliczenia wysokości renty z tytułu niezdolności do pracy, ponieważ wnioskodawca nie przedłożył wymaganych dokumentów, a jedynie zaświadczenie o ukończeniu Ochotniczego Hufca Pracy przy (...)w E.. Ponadto podnoszony w pozwie z dnia 29.01.2020r. wyrok Sądu Okręgowego w Suwałkach z dnia 11.12.2019 r. w sprawie III U 863/19 nie dotyczy wnioskodawcy.

Sąd Okręgowy w Suwałkach ustalił i zważył, co następuje:

Odwołanie należało uznać za uzasadnione.

Zważywszy mianowicie na zebrany w sprawie materiał dowodowy i argumenty zaprezentowane przez odwołującego się uznać należało, że był on pracownikiem młodocianym przy Ochotniczym Hufcu Pracy w okresie czasu od 01.12.1970r. do 31.08.1971r., jak wynika z orzecznictwa, czego potwierdzeniem jest choćby wyrok Sądu Najwyższego z dnia 02.02.1996r. II URN 3/95w postępowaniu przed sądami pracy i ubezpieczeń społecznych okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość mogą być udawdnianie wszelkimi środkami dowodowymi, przewidzianymi w kodeksie postępowania cywilnego. Przepisy bowiem kodeksu postępowania cywilnego nie przewidują w tym względzie żadnych ograniczeń w postępowaniu przed sądami.

Ewentualne ograniczenia dowodowe wskazane w §2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz. 43) bądź wynikające z rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11.10.2011r. w sprawie postępowania w sprawie o świadczenia emerytalno – rentowe (Dz.U. z 2011r. Nr 237 poz. 124.12) , a poprzednio z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno – rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz.U. z 1983r. Nr 10 , poz. 49 ze zm.) , sprowadzające się do złożenia na piśmie stosownych świadectw pracy, dotyczą wyłącznie postępowania przed organami rentowymi.

W świetle natomiast przeprowadzonego postępowania dowodowego zostało wykazane w wystarczającym stopniu, iż w okresie od 01.12.1970r. do 31.08.1971r. odwołujący się był pracownikiem młodocianym przy Ochotniczym Hufcu Pracy w E.. Na okoliczność pracy jako młodociany odwołujący przedłożył oryginał zaświadczenia z dnia 31.08.1971r. o ukończeniu kursu OHP przy (...) E. o specjalności murarz – tynkarz w powyższym okresie. Zaświadczenie zostało

podpisane przez członków komisji egzaminacyjnej, którzy sprawdzali umiejętności i widzę odwołującego się nabytą w trakcie kursu.

Okoliczności związane z przyjęciem młodocianych do (...) w E. w tym okresie i w tym konkretnym Hufcu zostały przedstawione przez świadków T. C. i W. K., którzy razem z odwołującym się byli uczestnikami tego konkretnego kursu. Ich zeznania potwierdzają w całej rozciągłości wyjaśnienia i stanowisko odwołującego się. Nie ulega bowiem wadliwości, iż w ramach kursu odwołujący jak i świadkowie praktycznie wyłącznie wykonywali prace polegające na udroźnianiu rowów, kapaniu łopatą dołów pod betonowe słupy pod budowę fermy lisów. Praca odbywała się stale i można przyjąć, że w pełnym wymiarze czasu pracy, gdyż średnio pracowali od 6 do 8 godzin dziennie, bez względu na aurę. Zajęcia dydaktyczne były sporadycznie i jeżeli już to odbywały się w soboty. Sąsiadkowie zgodnie potwierdzili, że uczestnicy kursu mieli za zadanie przede wszystkim wykonywać prace fizyczne. Wskazali, iż wówczas wykonywali bardzo ciężką pracę, nawet w dorosłym już życiu nie pracowali tak ciężko. Z tego okresu również nie posiadali dokumentacji, a jeśli już to szczątkową. Potwierdzili zgodnie, że umowy były z nimi zawierane i je podpisali osobiście. Z racji na wiek (mieli wówczas po 16-17lat) nie zawsze też potrafili właściwie zadbać o te kwestie. Świadek T. C. podjął próbę zaliczenia tego okresu do stażu pracy, co skończyło się pozytywnym dla niego wyrokiem wydanym przez Sąd Okręgowy w Suwałkach w dniu 11.12.2019r. w sprawie III U 863/19.

W niniejszym postępowaniu odwołujący się nie był w stanie przedłożyć innych dowodów na okoliczność pracy we wskazanym okresie, jako młodociany. Należy jednak zaznaczyć, iż Sąd z urzędu również podejmował próby uzyskania dokumentacji pracowniczej – bezskutecznie.

Mając jednak na uwadze, iż w postępowaniu przed Sądem nie dotyczą ograniczenia dowodowe, jak ma to miejsce w przypadku postępowania przed organem rentowym, możliwe było dopuszczenie dowodu w postaci zeznań świadków i ich bezpośrednia ocena zeznań dawała podstawy do uwzględnienia w całości twierdzeń odwołującego się, a w efekcie zmianę zaskarżonej decyzji i rozstrzygnięcie zgodnie z żądaniem zwartym w odwołaniu.

Szczególne znaczenie w kontekście zeznań T. C. mają wpisy w jego legitymacji ubezpieczeniowej, dowód z których przeprowadził Sąd w sprawie III U 803/19. Za tym Sądem należy wskazać, że dokonując oceny zatrudnienia wnioskodawcy, należy mieć na uwadze regulacje wynikające z uchwały nr 55 Rady Ministrów z dnia 1 marca 1966 roku (obowiązującej do 24 lipca 1972 roku) w sprawie dalszego rozwoju i działalności ochotniczych hufców pracy ... (M.P. z 1966 roku nr 11, poz. 75). § 3 pkt 2 uchwały stanowił, że zadaniem OHP jest zapewnienie uczestnikom OHP zatrudnienia i możliwości kształcenia w szkołach zawodowych lub zdobywania kwalifikacji zawodowych przez organizowanie innych form szkolenia oraz ochrony pracy zgodnie z obowiązującymi przepisami. § 8 ust. 1 stanowił zaś, że umowy w przedmiocie zatrudnienia uczestników OHP mogły być zawierane z tymi zakładami, które zagwarantowały odpowiednie szkolenie uczestników OHP. Z kolei w § 9 ust. 1 wskazano, że warunki pracy, bytowe i zasady szkolenia uczestników OHP określały dwie umowy, jedna zawarta przez Komendę Główną OHP z zakładem pracy, druga zawarta przez uczestników OHP z zakładem pracy (umowa o naukę zawodu, przyuczenie do określonej pracy, odbycie wstępnego stażu pracy lub umowa o pracę). Stosownie do § 9 ust. 3 zatrudnianie młodocianych mogło nastąpić tylko z zachowaniem przepisów ustawy z dnia 2 lipca 1958 roku o nauce zawodu, przyuczaniu do określonej pracy i warunkach zatrudniania młodocianych w zakładach pracy oraz o wstępnym stażu pracy (Dz.U. z 1958 r. Nr 45, poz. 226 i z 1961 roku Nr 32, poz. 160), przepisów wykonawczych oraz innych przepisów właściwych dla tej kategorii pracowników (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku - III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z 18 stycznia 2017 r. sygn. akt III AUa 1491/16).

Mając powyższe na uwadze nie ulega wątpliwości, iż zatrudnienie wnioskodawcy jako młodocianego poprzez OHP było prawnie dopuszczalne i wiązało się z przestrzeganiem przepisów ustawy z dnia 2 lipca 1958 roku o nauce zawodu, przyuczaniu do określonej pracy i warunkach zatrudniania młodocianych w zakładach pracy oraz o wstępnym stażu pracy, które to przepisy sanowały te okresy, jako okresy zatrudnienia. Stosownie zaś do art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy o emeryturach i rentach z FUS za okres składkowy uważa się okres zatrudnienia młodocianych na obszarze Państwa Polskiego na warunkach określonych w przepisach obowiązujących przed dniem 1 stycznia 1975 roku, przy czym za okresy te uważa się zarówno okresy za które została opłacona składka na ubezpieczenie społeczne, jak i okresy za które

nie było obowiązku opłacania składek na ubezpieczenie społeczne. Dlatego też zdaniem Sądu okres ten należy zaliczyć jako okres składkowy z tytułu zatrudnienia jako młodocianego poprzez OHP.

W związku z powyższym, na podstawie art. 477¹⁴ §2 kpc zmieniono zaskarżoną decyzję i zaliczono Z. D. do wysokości ustalonego mu świadczenia okres jego zatrudnienia, jako pracownika młodocianego przez Ochotniczy Hufiec Pracy w E. od 01.12.1970r. do 31.12.1971r.

Mt/PW